

NVA/KVWN-BIJEENKOMST DRUK BEZOCHT

Beveiliging drinkwaterinstallaties in volle gang

Wat moeten de drinkwaterbedrijven in Nederland ondernemen om kwaadwillenden te weren van vitale onderdelen van de sector, als winputten en opslagbassins? Die vraag stond centraal tijdens een door ruim 70 mensen bezochte bijeenkomst van NVA en KVWN in één van de vele congresruimten van de RAI tijdens Aquatech. In principe moet ieder waterbedrijf eind 2006 over een leveringsplan beschikken waarin het beveiligingsbeleid wordt opgenomen, compleet met de daaruit voortvloeiende gevolgen op het gebied van personeel en techniek.

De afgelopen drie jaar is al veel gepraat over het beveiligen van vitale onderdelen van het drinkwaterwin- en productieproces. Was het tot voor kort bijvoorbeeld geen enkel probleem om in de buurt van winputten te komen, tegenwoordig is dat al wat moeilijker. De meeste waterleidingbedrijven organiseren geen rondleidingen meer voor het publiek. De realiteit is dat er tot nu toe niets gebeurd is. Op die ene malloot na die enkele weken na de aanslagen in New York in september 2001 het toenmalige WMO dreigde de drinkwatervoorziening van Almelo te saboteren. En degene die in de jaren 70 in Brabant vanuit zijn huis een ongevaarlijke kleurstof toevoegde aan het water, zodat een complete wijk een vreemde kleur water uit de kraan zag komen. Maar alle waterleidingbedrijven beseffen wel dat de drinkwatervoorziening in Nederland erg open is en kwetsbaar voor besmetting of sabotage. Daarom startten begin 2002 VEWIN, het Ministerie van VROM, de AIVD, Evides en Vitens het project Benewater (beveiliging Nederlandse drinkwatersector), met als doel de reële dreiging vast te kunnen stellen en de benodigde veiligheidsmaatregelen te kunnen nemen. De eerste rapporta-

ge in datzelfde jaar maakte duidelijk dat het met de beveiliging toen niet optimaal gesteld was. Ook bleek dat het risico op besmetting veel groter is dan het risico op sabotage. Zo hebben de meeste drinkwaterbedrijven een nooddrinkwatervoorziening. Als de levering gestaakt zou moeten worden, is dus altijd een voorraad drinkwater aanwezig, aldus Peter Dane die namens VEWIN het Benewater-project toelichtte.

De tweede rapportage die vorig jaar uitkwam, leverde concrete voorstellen op: ieder waterbedrijf zou een beveiligingsbeleid moeten opstellen met aandacht voor de organisatie (betere toegangscontrole en een strengere bezoekersregeling), het personeel (screening nieuwe mensen) en de infrastructuur (hekwerken, terreinverlichting). Het is dus de bedoeling dat ieder waterbedrijf eind 2006 over zo'n veiligheidsplan beschikt. Het Ministerie van VROM gaat een basisbeveiligingsniveau sowieso wettelijk verankeren. Dick Kolk van de VROM Inspectie maakte tijdens de bijeenkomst duidelijk dat het daarbij niet zal blijven. De veiligheidsplannen zullen continue geactualiseerd moeten worden.

Rampenplannen

Peter Verhallen van de NIBRA (Nederlands instituut voor brandweer en rampenbestrijding) wees de watersector er op niet alleen goede contacten te onderhouden met het Ministerie van VROM, maar ook met de betreffende gemeentebesturen. Bij rampen die de drinkwatervoorziening treffen, blijft de burgemeester verantwoordelijk voor uitvoering van het rampenplan. De overheid zal ook zorg moeten dragen voor de voorlichting aan omwonenden, niet het waterleidingbedrijf. Die heeft op dat gebied alleen een adviserende rol. Verhallen benadrukte verder dat het van groot belang is om regelmatig te oefenen met rampenplannen.

Het toenmalige Waterbedrijf Europoort voerde in maart van dit jaar in Rotterdam en Maassluis nog een grote oefening uit, waarbij gekeken werd naar de snelheid waarmee een noodhoeveelheid drinkwater (10.000 liter) aangeleverd en gedistribueerd kan worden onder 2.500 burgers (kinderen in dit geval).

Een 100 procent waterdichte beveiliging is onmogelijk, dat beseft iedereen in de zaal wel. Al was het alleen maar om de hoeveelheid locaties (300 productieinstallaties), aansluitingen (zeven miljoen), waterleidingen (110.000 kilometer) en brandkranen (400.000 stuks).

Vitens loopt momenteel voorop wat de beveiliging van haar installaties betreft. Vooralnog geeft het waterbedrijf hieraan zo'n tien miljoen euro uit. De veiligheidsrichtlijnen die Vitens hanteert, zijn strenger dan die VEWIN adviseert. Kees Hagen gaf hiervan uitleg aan de aanwezigen. Hij pleitte ervoor om landelijk bij te houden hoe vaak bijvoorbeeld ingebroken wordt bij waterleidingbedrijven in Nederland.

Ignaz Worm van Duinwaterbedrijf Zuid-Holland concludeerde tijdens zijn bijdrage aan de bijeenkomst dat veiligheid geen doel op zich moet zijn. Het kan volgens hem een bijdrage leveren aan het realiseren van een goed eindproduct: zuiver drinkwater. DZH beschikt in Den Haag over enkele noodputten waaruit diep grondwater gehaald kan worden. Veiligheid heeft, aldus Worm, vooral te maken met de geloofwaardigheid van - in dit geval - het drinkwaterbedrijf. En die geloofwaardigheid heeft weer alles te maken met de integriteit van het bedrijf en het personeel én de beveiliging van de drinkwaterinstallaties. ☛